

Comentariu - Fratii Jderi de Mihail Sadoveanu

Capodopera romanului istoric sadovenian; o trilogie inchinata unei epoci eroice si unei personalitati de dimensiuni mitice: Stefan cel Mare.

-Geneza:-

La baza romanului sta o vasta documentatie. Romancierul a consultat cronicile moldovene - Neculce, Ureche. Din cronica lui Neculce a retinut mai ales legendele, in care era evocata figura domnitorului, legende grupate in O sama de cuvinte; de asemenea a mai consultat Descrierea Moldovei de Dimitrie Cantemir. Romancierul a mai avut in vedere si lucrarile inaintasilor sai, care evocau figura lui stefan cel Mare: Alecsandri, Eminescu, Delavrancea, Bolintineanu.

In tesatura romanului Sadoveanu a introdus si motive din balade populare romanesti: Corbea, Gruia lui Novac, Chira chiralina. De asemenea a mai folosit elemente reale, controlabile documentar. Aceste fapte, evenimente reale le-a tratat insa cu libertatea fictiunii artistice: a imaginat scene, dialoguri, a creat personaje, a reconstituit tabloul de epoca, toate dand senzatia de viata reala, autentica. Faptele, personajele sunt credibile pentru ca Sadoveanu a dovedit o intuitie si o capacitate rara de a insufla viata trecutului istoric.

Nu intamplator Sadoveanu se opreste asupra Moldovei secolului al XV.-lea si asupra domniei lui stefan cel Mare. El vede in acest timp o epoca de echilibru, de stabilitate si de armonie, iar in figura lui stefan cel Mare, un conducator ideal.

Criticul literar Nicolae Manolescu considera, ca din acest punct de vedere, romanele istorice sunt niste proiectii utopice: dezamagit de societatea in care traia, romancierul isi cauta refugiul in trecut, intr-o perioada arhaica, caracterizata prin stabilitate si armonie sociala.

Astfel in Fratii Jderi ne ofera modelul unei democratii taranesti, condusa de Stefan cel Mare, care reuneste calitatile inteleptului cu cele ale viteazului.

-Structura:-

Este o trilogie, alcatuita din: Ucenicia lui Ionut (1935), Izvorul Alb (1936), Oamenii Mariei sale (1942).

In atentia romancierului sta figura domnitorului Stefan cel Mare, dar si familia Jderilor, slujbasi credinciosi ai domnitorului. Jderii reprezinta razesimea ridicata la rangul boieresc de stefan cel Mare, care stabileste o noua ierarhie bazata pe merit personal.

Fratii Jderi este o constructie ampla, epopeica, figura domnitorului si spiritul de sacrificiu al Jderilor fiind urmarite pe fundalul unei soceietati medievale romanesti.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Sadoveanu realizeaza o constructie epica monumentala, o adevarata cronica a vietii sociale, economice, politice si culturale a acestei epoci.

Fratii Jderi poate fi considerat un roman al romanelor. Astfel intalnim: romanul formarii unui caracter, roman istoric, roman de aventuri, roman al eroismului.

Trilogia lui Sadoveanu este o epopee eroica, care urmareste destinul individului (Jderii) in stransa legatura cu destinul colectiv. Romanul are o structura complexa pe doua nivele:

- nivelul social: in cadrul caruia distingem:
 - planul istoric (actiunile politice si militare ale lui stefan cel Mare)
 - planul civil (viata moldovenilor)
- nivelul existential: in care distingem:
 - planul real (concret al vietii)
 - planul miraculos (legendar)

-Ucenicia lui Ionut-

Este considerat un roman al iubirii adolescente. In acelasi timp poate fi considerat si un roman al cunoasterii primitive: oamenii cred in superstitii, semne, in practici primitive. Astfel jupaneasa Iliasta crede ca soarta omului depinde de un urs mitic; oamenii cred in cai nazdravani, ca de exemplu Catalan, calul lui stefan cel Mare.

Volumul incepe cu prezentarea sosirii lui stefan cel Mare la hramul manastirii Neamt. Aparitia domnitorului provoaca emotie si tulburare in randul poporului.

Oamenii discuta despre stefan cel Mare, ca despre o fiinta miraculoasa. Cu acest prilej stefan cel Mare il alege pe Ionut Jder, ca prieten si slujitor al fiului sau, Alexandrel.

Dragostea spontana pentru domnita Nasta il face pe Ionut sa tradeze fratia de cruce cu Alexandrel. Aceasta prima criza erotica il face pe Ionut sa-si piarda capul si sa expuna viata lui Alexandrel.

Sub impulsul acestor sentimente pentru Nasta Ionut pleaca-n cautarea ei, rapita la porunca lui Soliman bei. Aceasta evadare necugetata este pedepsita de domnitor si din acest moment Ionut se straduiește sa devine un oștean adevărat al lui stefan cel Mare.

Calatoria lui Ionut si toate aventurile prin care trece, au un caracter initiatic; ca si personajele din basme, drumul si aventurile reprezinta probe, incercari, prin care Ionut Jder dobandeste experienta si intelegerea vietii.

-Izvorul Alb-

Este romanul iubirii de familie. Viata de familie este prezenta prin existenta zilnica a familiei

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Jderilor. Se pare ca in fruntea familiei sta femeia, care se ingrijeste de toate problemele gospodariei. Jupaneasa Ilisafra este pastratoarea traditiilor, dovedind o gandire arhaica plina de intelepciune.

Titlul este simbolic. Astfel calatoria lui stefan cel Mare, vanatoarea de la Izvorul Alb cu sensul unei initieri a luarii unui contact cu intelepciunea straveche, mitica, magica.

Fata de volumul I., ritmul epic este mai accelerat. Pe primul plan sunt actiunile lui Simion Jder, comisul din Timiseni, priceput in cresterea si ingrijirea cailor domnesti. Un grup de boieri calatori pun la cale rapirea lui Catalan - calul lui stefan cel Mare - banuit ca are puteri magice.

Si in acest volum exista o aventura romantica. Astfel Simion Jder se indragosteste de Marusca, rapita de Niculaies Albu, si dusa in Polonia. Fratii Jderi pornesc intr-o expeditie de pedepsire a vinovatilor. Aceasta expeditie este un episod erioc si cavaleresc.

Tot in acest volum se face o descriere ampla a casatoriei lui stefan cel Mare cu Maria de Mangop, dezvaluindu-se scopurile politice ale acestei casatorii. Acest volum este considerat si un roman al cunoasterii magice.

-Oamenii Mariei sale-

Este romanul iubirii de tara. Titlul se refera la ostenii lui stefan cel Mare, care isi parasesc familia mica, pentru a-si apara tara, familia cea mare. Fata de volumul II. care este romanul cunoasterii magice, acest volum este romanul cunoasterii rationale. Accentul se pune pe pregatirea si desfasurarea bataliei de la Vaslui.

Sunt prezentate amanuntit manevrele prin care se urmareste eliminarea actiunilor tatarilor pentru ca intreaga forta sa se concentreze impotriva turcilor. La razboi participa tot poporul. Cel mai sugestiv este capitolul Genune pre genune cheama.

Sfarsitul romanului este cel mai incarcat de istorie. Discursul domnitorului, care elogiaza eroismul celor disparuti este plin de patetism.